

- 26. Smuteční obřadní síň**, Denisovo náměstí čp. 413, Kukleny, 1925-1927
- 27. Ústav pro zvelebování živností**, Obchodní a živnostenská komora, Škroupova čp. 695, HK, 1926
- 28. Vnitřní úpravy Klicperova divadla**, Dlouhá čp. 99, HK, 1927
- 29. Přestavba Lidového domu** (dělnického domu Střelnice), Střelecká čp. 45, Pražské předměstí, 1927-1928
- 30. Okresní nemocenská pojišťovna**, Jeronýmova čp. 750, HK, 1927-1928
- 31. Slovanská pojišťovna**, Střelecká čp. 748, HK, 1928
- 32. Městské lázně**, Eliščino nábřeží čp. 842, HK, 1931-1933
- 33. Vlastní vila architekta Oldřicha Lisky s ateliérem** (projekční kancelář), Střelecká čp. 824, HK, 1932
- 34. Vila Aloise Švorčíka**, Střelecká čp. 832, HK, 1932
- 35. Vila Jindřicha Vlčka**, Seydlerova čp. 971, Pražské Předměstí, 1934
- 36. Ústřední konzum**, Hořická čp. 283, Pražské Předměstí, 1937 – 1938

- 37. Přístavba Obchodní a živnostenské komory**, Škroupova čp. 695, HK, 1939
- 38. Vila Dimitrije Petrofa**, Brněnská čp. 707, NHK, 1940

REGULAČNÍ PLÁNY

- Regulační plán města Hradce Králové 1909 (s MUDr. O. Klumparem, 2. místo v soutěži)
- Zastavovací generální plán Hradec Králové, 1910-1911
- Návrh upravitelova plánu Velkého Hradce Králové, 1919
- Regulační plán Pražského Předměstí u Hradce Králové – nerealizováno
- Soutěž na regulaci pravostranné Labské kotliny – Jungmannovy třídy, 1924 – nerealizováno
- Návrh na regulaci Ulrichova náměstí, 1925 – nerealizováno
- Návrh asanace centra Hradce Králové, 1936-1937 – nerealizováno
- Návrh na zastavění bloku IX Pražského Předměstí, 1939-1940 – nerealizováno

LITERATURA

BENEŠOVÁ, Marie, *Salón republiky: moderní architektura Hradce Králové*, Hradec Králové 2000.

BEKERA, Matěj, *Oldřich Liska: architekt východočeské moderny*, Hradec Králové 2019.

BARTOŠ, Štěpán a kol., *Ve víru modernosti: Architektura 20. století v Královéhradeckém kraji*, Pardubice 2008.

POTŮČEK, Jakub, *Hradec Králové: architektura a urbanismus: 1895-2009*, Hradec Králové 2009.

PENCÁK, Martin, *Hradecký architekt: Vladimír Fultner ve spleti české moderny*, Brno 2013.

MADAJ, Marek, *Budova Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové čp. 301, Hradec Králové, Stavebně – historický průzkum*, 2012

POTŮČEK, Jakub, *Královéhradecký architekt a urbanista Oldřich Liska*. archiweb.cz [online]. Copyright © Archiweb, s.r.o. 1997 [cit. 16.06.2021]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/news/kralove-hradecky-architekt-a-urbanista-oldrich-liska>

MLYNÁŘ, Karel, *Hradec Králové minulosti a budoucnosti, vývojový relief: předneseno při regionálním přenosu Radiojournalu z Hradce Králové 19. prosince 1933*, Hradec Králové, Osvěta lidu 1933

Zkratky:

HK – Hradec Králové

NHK – Nový Hradec Králové

VEDEJTE SE NA PROCHÁZKU PO KRÁLOVÉHRADECKÉ MODERNÍ ARCHITEKTUŘE

Nejzajímavější stavby a urbanistické řešení města nejlépe poznáte na procházkovém okruhu stříbrné barvy, který trvá vycházkovou chůzí dvě hodiny. První z jedenácti stojanů naleznete před budovou Kotěrova Muzea východních Čech.

www.hradeckralove.org/prochazky

Královéhradecký architektonický manuál v unikátní online databázi dokumentuje moderní architekturu, známé stavby i dosud neobjevené a skryté klenoty, architekty, stavitele a cenná veřejná prostranství a parky.

www.kam.hradeckralove.cz

Vydáno při příležitosti
Dnů evropského
dědictví 2021

Vydalo: Statutární město Hradec Králové,
Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu
Magistrátu města Hradec Králové v roce 2021,
Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové
www.hradeckralove.org

Texty: Odbor památkové péče Magistrátu
města Hradec Králové
Foto: foto archiv města,
archiv Muzea východních Čech
autor foto č. 14, 32, 33 Jiří Zikmund
Tisk: Fronte s.r.o.,
Design, sazba: FiftyFifty kreativní agentura s. r. o.,

Vydáno při příležitosti Dnů evropského dědictví 2021
na téma Památky pro všechny
a 140. výročí narození Oldřicha Lisky.

Oldřich Liska v Hradci Králové

HRADEC KRÁLOVÉ

www.hradeckralove.org

OLDŘICH LISKA

„Dvě velká jména moderní české architektury bděla nad růstem nového města, jež je nejen vzorem domácím, ale i celé Evropě průkazem českých schopností tvůrčích – Kotěra a Gočár. Oni vtiskli modernímu Hradci jeho architektonická ráz. ... V tomto rámci jest ovšem moderní architektura samozřejmostí a hradecké stavby Novotného, Janákovy, Waigantovy, obou Rejchlů, Liskovy a jiných jsou dokladem tvůrčího úsilí výtvarně stavebního, jež sotva najde obdobného příkladu v jiném venkovském městě republiky.“

Karel Mlynář, *Hradec Králové minulosti a budoucnosti, vývojový relief: předneseno při regionálním přenosu Radiojournalu z Hradce Králové 19. prosince 1933*, Hradec Králové, Osvěta lidu 1933.

Moderní Hradec Králové, pověstný „Salon republiky“, paradoxně zrozený v konturách barokní pevnosti a v kulturním kvasu podunajské monarchie, si stejně jako Karel Mlynář v roce 1933, patrně nedovedeme ani dnes představit bez architektů jako byli Jan Kotěra a Josef Gočár a osvětleného starosty JUDr. Františka Ulricha. Nicméně na podobě moderního města se podílela celá řada dalších, nezřídka velmi talentovaných tvůrců, kteří však poněkud setrvávají ve stínu velkých jmen.

Jedním z těchto autorů je nepochybně i architekt a urbanista Oldřich Liska, rodák ze středočeského Kamhajku, jehož 140. výročí narození si v roce 2021 připomínáme (* 17.04.1881). V roce 1899 se vyučil zedníkem ve Společenstvu výtvarných řemesel a dále studoval na Státní průmyslové škole v Praze a na Umělecko-

průmyslové škole v Drážďanech (1901). Praxi prodělal v Praze a v Poličce a krátce působil též v Drážďanech a ve Vídni. V Hradci Králové Liska nejprve v letech 1908-1910 pracoval pro Podnikatelství staveb *Josefa Jihlavy*. V roce 1909 se Liska uvedl do hradeckého prostředí (spolu s MUDr. Klumparem) účastí v soutěži na vypracování regulačního plánu (2. cena) a následně byl spolu s J. Rechlem na doporučení Jana Kotěry pověřen vypracováním Generálního zastavovacího plánu města. V letech 1910-1914 ve spolupráci se stavitel Josefm Fňoukem provozoval stavební a projekční kancelář *Fňouk-stavitel & Liska-architekt*. Po útlu mu výstavby během 1. sv. války Liska vstoupil do Společnosti

stavitelů s r.o. v Hradci Králové, která sdružovala celou řadu hradeckých stavitelů a projektantů a zároveň spolupracoval s městskou technickou kanceláří. V roce 1921 Liska založil samostatný projekční ateliér, který se stal jednou z nejvýznamnějších projekčních kanceláří v severovýchodních Čechách. V roce 1947 Liska Hradec opustil a odešel do válkou poškozené Opavy, aby se podílel na její obnově. Architekt zemřel v Brně dne 08.12.1959.

Architektovy rané realizace s ohledem na jeho drážďanské a vídeňské školení vykazují vlivy Jugendstil, pozdní geometrizující secese a moderny, které jsou často kombinovány s neoklasicismem aj. Po první světové válce Liska tvárně reflektoval panující architektonické směry a jejich vývoj směřující přes kubismus, národní styl a moderní klasicismus až k purismu a funkcionalismu, ve kterém vytvořil jedny ze svých nejlepších hradeckých realizací jako je vlastní vila a městské lázně. Dále je nutné zmínit, že se architekt nespécializoval na nějaký typ stavby, ale mezi jeho návrhy a realizacemi můžeme nalézt kromě jiného vily, dělnické domky, bytové domy, školy (mimo Hradec Králové), společenské sály a divadla, stavby pro administrativu, peněžní ústavy, elektrárny, továrny, garáže, pojišťovny, lázně, smuteční síň a několik evangelických kostelů.

Při pohledu na počet Liskových doposud známých hradeckých realizací a s přihlédnutím k jeho roli při utváření regulace města, je zřejmé, že se tento architekt na tváři města podepsal měrou nebývalou.

SEZNAM KRÁLOVÉHRADECKÝCH REALIZACÍ

- 1. Rodinný dům Marie Šanderové**, Střelecká čp. 217, HK, 1908-1909
- 2. Vila Antonína Petrofa st.**, Brněnská čp. 315, NHK, 1909-1910
- 3. Garáže Ing. Jaroslava Nováka** (zbořeno) Komenského (naproti pivovaru), HK, 1911
- 4. Dům firmy Nevyhoštěný a skladiště**, Švehlova čp. 523, 1911-1912
- 5. Evangelický kostel s farou**, Nezvalova čp. 529, HK, 1911-1912
- 6. Zahradní domek Klumparovy vily** (zbořeno), Nezvalova čp. 423, HK, 1912-1913
- 7. Trojice sousedících obytných domů**, Masarykovo náměstí čp. 527, 536, 538, HK, 1912-1913
- 8. Rodinný dům Marie Sálové**, Vrchlického čp. 537, HK, 1912-1913

- 9. Rodinný dům Jana a Hedviky Hypiusových**, Vrchlického čp. 540, HK, 1913
- 10. Rodinný dům s projekční kancelář Fňouk-stavitel & Liska-architekt**, Albertova čp. 541, HK, 1913
- 11. Nájemní domy pro Družstvo pro stavbu domů soukromého úřednictvu v království Českém**, Gočárova čp. 549, Šafaříkova čp. 550, 551, HK, 1913-1914
- 12. Grand-hotel Urban**, kavárna (vnitřní zařízení), Československé armády čp. 295, HK, 1914
- 13. Grand-hotel Urban**, vestibul (přestavba), Československé armády čp. 295, HK, 1918

- 14. Obytné domy pro zaměstnance ředitelství ČSD**, Klumparova čp. 565, 566, 567, 571, 572, 573, Mánesova čp. 561, 562, 563, 564, Střelecká čp. 574, 570, 569, 568, HK, 1919-1921
- 15. Družstevní domy města a stavebního družstva**, Střelecká čp. 575, 576, 578, 587, 588, Klumparova čp. 658, Mánesova čp. 646, 579, 584, HK, 1919-1924
- 16. Orlická elektrárna Na Mlejнку**, Na Mlejнку čp. 84, Slezské Předměstí, realizace 1920-1922
- 17. Nouzový dřevěný domek** (zbořeno), U Přívozu čp. 577, HK, 1920
- 18. Živnostenský dům Stavebního družstva v Hradci Králové**, Šafaříkova čp. 581 (č. p. 1243, 1270), HK, 1920-1921
- 19. Dělnický dům** (Střelnice) přístavba – biograf LIDO-BIO, Střelecká čp. 45, Pražské Předměstí, 1920
- 20. Továrna Kávoprůmysl**, spol. s r.o., Areál ZVÚ, Pražská třída čp. 363, 389, Kukleny, 1921
- 21. Automobilová továrna firmy Start**, Škroupova čp. 631, HK, 1922
- 22. Obchodní a činžovní domy pro pana Hanuše**, Karla IV. čp. 610, HK, 1921-1922
- 23. Obchodní a činžovní domy továrníka Skuherského**, Resslova čp. 600, HK, 1921-1922
- 24. Vlastní obytný dům**, Švehlova čp. 633, HK, 1922-1923
- 25. Přístavba Obchodní akademie**, náměstí Svobody čp. 301 (fasáda H. Gessner), HK, 1923